

DECYZJA

Na podstawie art.1 ust. 1 i 2, art.3 i art. 8 ust.1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 140), art.104 i art.107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 roku poz. 82) oraz po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Pionki z dnia 9 lutego 2024 znak: GPO.6822.2.2024

Starosta Radomski odmawia uznania za mienie gromadzkie

nieruchomości, położonej w obrębie geodezyjnym Kieszek, gmina Pionki, powiat radomski, województwo mazowieckie, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 197 o powierzchni 0.0244 ha.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 9 lutego 2024 znak: GPO.6822.2.2024 Wójt Gminy Pionki zwrócił się do tutejszego Starostwa o ustalenie w drodze decyzji administracyjnej, w oparciu o art. 1 ust. 1 i 2, art. 8 ust. 1 i 6 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, iż nieruchomość gruntowa położona w obrębie Kieszek gmina Pionki, oznaczona w ewidencji gruntów jako działka nr 197 o powierzchni 0.0244 ha, stanowi mienie gromadzkie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania administracyjnego ustalono:

W przedmiotowej sprawie podstawę prawną decyzji stanowią przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. z 2022 roku poz. 140).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Przepis ten nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli – co stanowi art. 1 ust. 3 niniejszej ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, stanowią mienie gromadzkie.

Mając powyższe na względzie, istotny dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim, był zatem jej stan prawny w okresie poprzedzającym datę wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych tj. 5 lipca 1963 roku, a w szczególności to, czy nieruchomość ta należała do dawnych, czyli istniejących w okresie od 1933 do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków oraz to, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Zgodnie bowiem z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie podlegają nieruchomości rolne stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Z przepisu tego wynika, że definicji mienia gromadzkiego, którego dotyczy ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, należy poszukiwać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64/62 poz. 303 ze zm.). W rozporządzeniu tym w § 1 znajduje się legalna definicja zarówno mienia gromadzkiego, jak i dawnych gromad. Zgodnie z nią przez użyte w tym rozporządzeniu określenie mienie gromadzkie - rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich

rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady - rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie wskazanej ustawy z 25 września 1954 roku. (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 3 grudnia 2009 roku sygn. II SA/Ke 615/09)

W orzeczeniu z dnia 26 marca 1960 r., I CR 535/59 (OSNC 1961, nr 3, poz. 73) Sąd Najwyższy stwierdził, że majątek byłych gromad stał się majątkiem państwa. Stanowisko dotyczące charakteru byłego mienia gromadzkiego, które stało się przedmiotem własności państwowej było konsekwentnie podtrzymywane w późniejszych orzeczeniach i Sąd Najwyższy nigdy od niego nie odstąpił (por. postanowienie z dnia 18 listopada 1966 r., I CR 629/66, PUG 1967, nr 11, s. 371-372, wyrok z dnia 30 czerwca 1983 r., IV CR 202/83, OSNCP 1984, nr 1, poz. 15, uchwała z dnia 30 października 1986 r., III CZP 67/86, OSNC 1987, nr 11, poz. 171), postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2001 roku, III CKN 430/00, OSNC 9/2002 poz. 111. Taki sam pogląd wyrażał Naczelny Sąd Administracyjny (por. wyrok z dnia 9 września 1987 r., II SA 113/87, ONSA 1987, nr 2, poz. 63).

Mając na względzie powyższe, dla oceny czy przedmiotowa nieruchomości stanowiła majątek byłej gromady, konieczne jest wyjaśnienie daty i podstawy jej wyodrębnienia oraz wyjaśnienie, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi, prawnie lub faktycznie przekazana na cele publiczne lub społeczne i stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów tej ustawy tj. czy nieruchomości ta należała do istniejącej w okresie od 1933 do 1954 roku gromady jako jednostki samorządu terytorialnego, mającej osobowość prawną i będącej podmiotem praw i obowiązków.

W toku postępowania poczyniono zatem kroki w celu ustalenia stanu prawnego działek przed 1963 rokiem oraz wyjaśnienia daty ich wyodrębnienia, wykorzystując zgodnie z art. 75 KPA dowody, które mogą przyczynić się do wyjaśnienia sprawy i nie są sprzeczne z prawem takie jak: dokumenty wytworzone przed i po 1963 roku.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, iż przedmiotowa nieruchomości wydzielona została najwcześniej w latach 60-tych XIX wieku, o czym świadczy mapa z 1957 roku znajdująca się w operacie przechowywanych w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Radomiu pod numerem 213/13/5/62 oraz zdjęcia lotnicze wykonane w latach 1959-1960, znajdujące się w Archiwum Państwowym w Radomiu w zespole nr 205 „Zbiór map i planów z lat 1825-1960” – jednostka sygn. 580.

Powyższe potwierdza również załącznik do protokołu ustalenia stanu władania gruntami na obszarze wsi Kieszek, gromady Jedlnia, powiatu kozienickiego, woj. kieleckiego z dnia 19 lutego 1958 roku, z którego wynika, iż jedyną nieruchomością w użytkowaniu wsi Kieszek, oznaczoną jako plac gromadzki, była działka nr ewid. 84 i 84a (operat pomiarowy nr 213/13/5/62).

Zgodnie z wydanym z upoważnienia Starosty Radomskiego zaświadczeniem z dnia 27 marca 2024 roku znak: GKN-IV.6621.2.313.2024, potwierdzającym stan prawny przedmiotowej nieruchomości, od czasu założenia pierwszego operatu ewidencji gruntów do chwili obecnej, działka nr 197, obręb Kieszek, gmina Pionki:

- zgodnie z zapisami operatu ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 10.10.1974 roku do 27.07.2006 roku, zapisana była na rzecz Urzędu Gminy Pionki – władający gruntem;
- zgodnie z zapisami operatu ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 28.07.2006 roku do chwili obecnej, zapisana była na rzecz Gminy Pionki- posiadacz samoistny.

Wójt Gminy Pionki we wniosku z dnia 9 lutego 2024 roku znak: GPO.6822.2.2024 wskazał, iż działka objęta niniejszym wnioskiem stanowi aktualnie niezabudowany grunt. Jako podmiot ewidencyjny w rejestrze gruntów figuruje Gmina Pionki jako posiadacz samoistny. W rejestrze gruntów założonym w 1974 roku jako władającym przedmiotową działką wpisano Urząd Gminy.

Jak podaje Wójt Gminy Pionki, przedmiotowy teren należał do gromady Kieszek, wykazanej w Rozporządzeniu Wojewody Kieleckiego z dnia 4 listopada 1933 roku, o podziale obszaru

gmin wiejskich w powiatach: częstochowskim, koneckim, kozienickim, miechowskim, opoczyńskim, radomskim i zawierciańskim, w województwie kieleckim, na gromady (Dziennik Urzędowy Woj. Kieleckiego nr 29 z 1933 roku).

Z relacji mieszkańców miejscowości Kieszek i Huta, zamieszkujących w niej od lat 30-tych, 40-tych i 50-tych XX wieku wynika, że działka będąca przedmiotem niniejszego wniosku „od kiedy sięgają pamięcią” stanowiła mienie wspólne gromady Kieszek i znajdował się tam drewniany budynek świetlicy wiejskiej, z której korzystali okoliczni mieszkańcy. W świetlicy organizowane były różne imprezy wiejskie dla lokalnej społeczności, np. Andrzejki i stanowiła punkt spotkań dla miejscowej ludności. Nieruchomość była ogólnodostępna i użytkowana przez mieszkańców wsi według potrzeb.

Zgodnie z art. 8 ust.1, w związku z art.1 ust. 2 i 3, ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych cytowanej w podstawie prawnej ustalenie, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie należy do zadań starosty. Decyzje te mają charakter deklaracyjny i poświadczają stan prawny na czas wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych - czyli na dzień 5 lipca 1963 roku i trwający nadal.

Materiał dowodowy dokumentujący przedmiotową sprawę nie potwierdza jednak ponad wszelką wątpliwość, iż działka objęta przedmiotowym wnioskiem, stanowiła mienie gromadzkie przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych, a przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych była faktycznie wykorzystywana wspólnie przez mieszkańców. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż przedmiotowa działka wydzielona została najwcześniej w latach 60-tych XIX wieku, a ujawniona w ewidencji gruntów i budynków dopiero w 1974 roku. Stan prawny nieruchomości nie odpowiada zatem charakterystyce majątku gromadzkiego. Starosta Radomski obowiązany był orzec o odmowie uznania za mienie gromadzkie.

Zawiadomieniem z dnia 6 maja 2024 roku poinformowano Wójta Gminy Pionki oraz sołtysa sołectwa Kieszek, o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów. Strony nie skorzystały z tej możliwości we wskazanym terminie.

Pouczenie: Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Wojewody Mazowieckiego, za pośrednictwem Starosty Radomskiego, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Pionki
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w urzędzie gminy
na okres 14 dni oraz zamieszczenie w Biuletynie Informacji
Publicznej gminy
2. Sołtys sołectwa Kieszek
Pan Paweł Zasada
z prośbą o podanie do publicznej wiadomości
w sposób zwyczajowo przyjęty – zgodny ze statutem sołectwa
3. a/a – GKN-III.6824.2.2024
z obowiązkiem wywieszenia na tablicy ogłoszeń
Starostwa na okres 14 dni oraz zamieszczenia w Biuletynie Informacji
Publicznej powiatu

